

886204 : Science and Mathematics for Computing

- Wave
- Sound
- Light
- Magnetics
- DC. Circuit
- AC. Circuit

ดังนั้น สมการคลื่น เขียนได้เป็น $y(x,t) = A\sin(\omega t - kx)$

พิจารณาที่จุดกำหนด $x=0$ ได้ความสัมพันธ์ว่า

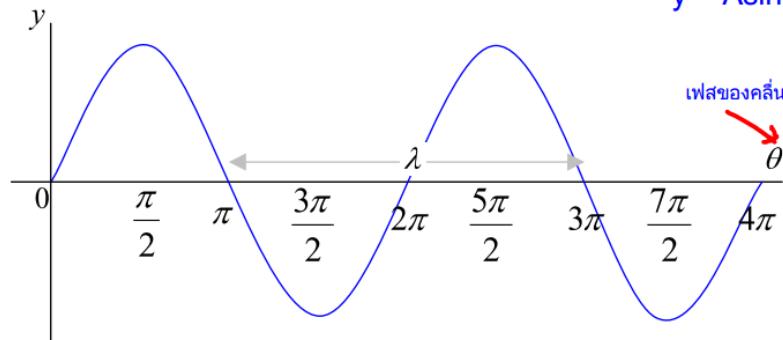
$$y(0,t) = A\sin \omega t = A\sin 2\pi \frac{t}{T}$$

$$T = 0.02 \text{ s}$$

$$t_1 = 0.005 \text{ s} \text{ เฟส} = 90^\circ$$

$$t_2 = 0.0025 \text{ s} \text{ เฟส} = 45^\circ$$

$$y = A\sin 45 = 0.707^*A$$

By Nivorn Srikoon

Elect_buu@hotmail.com

ประเภทของคลื่น

คลื่นแบ่งออกได้เป็นสองประเภท

- คลื่นในเส้นเชือก
  - คลื่นในสปริง
  - คลื่นน้ำ
  - สีนา米
  - คลื่นแผ่นดินไหว
  - คลื่นเสียง
  - คลื่นแสง
  - คลื่นวิทยุ
  - คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า
- คลื่นที่อาศัยตัวกลางในการเคลื่อนที่มากเรียกว่า “คลื่นกล”
- คลื่นที่ไม่ต้องอาศัยตัวกลางในการเคลื่อนที่

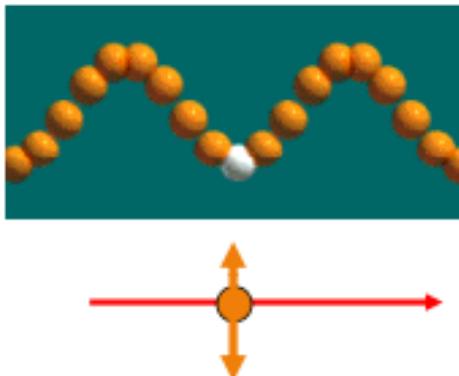

คลื่นกล (Mechanical Wave)

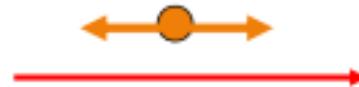
- กำเนิดจากการสั่นของอนุภาค
- สามารถเคลื่อนที่โดยถ่ายทอดพลังงานกลจากอนุภาคหนึ่งไปยังอนุภาคที่อยู่ติดกัน
- คลื่นตามยาว
- คลื่นตามขวาง

คลื่นกลยังแบ่งออกได้อีกสองประเภท ตามทิศการสั่นของอนุภาคตัวกลาง

คลื่นตามขวาง (transverse wave)
เป็นคลื่นที่การสั่นของตัวกลางมีทิศทางตั้งฉาก (ขวาง) กับทิศทางการเคลื่อนที่ของคลื่น เช่น คลื่นในเส้นเชือก คลื่นน้ำ

คลื่นตามยาว (longitudinal wave)
เป็นคลื่นที่การสั่นของตัวกลางอยู่ในแนวเดียวกับทิศทางการเคลื่อนที่ของคลื่น เช่น คลื่นเสียง คลื่นของการยืด (หด) ในสปริง

สมการการสั่นของอนุภาค

แบบที่ 1 สมการการเคลื่อนที่แบบที่ 1 ณ จุดเริ่มต้น ($t=0$), $X = 0$ จะได้

$$1) \quad x = \pm A \sin \omega t$$

$$2) \quad v = \pm \omega A \cos \omega t$$

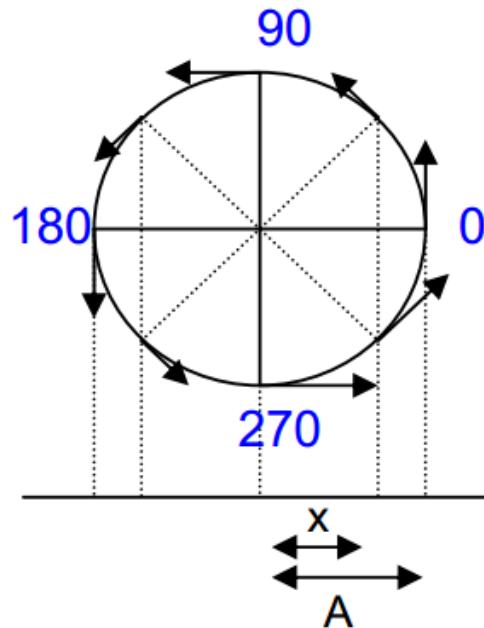
ณ จุดใดๆ $v = \pm \omega \sqrt{A^2 - x^2}$

$$v_{MAX} = \pm \omega A$$

$$3) \quad a = \pm \omega^2 A \sin \omega t$$

$$a = \pm \omega^2 x$$

$$a = \pm \omega^2 A$$

v = อัตราเร็วของเงาของ อนุภาคถ้ามีทิศ ตาม ระบบกราฟ

a = อัตราเร่งของเงาของอนุภาค จะมีทิศเข้าสู่สมดุลเสมอหรือมีทิศตรงข้ามกับการกระจัดเสมอ

ตัวอย่าง โจทย์ การสั่น (1)

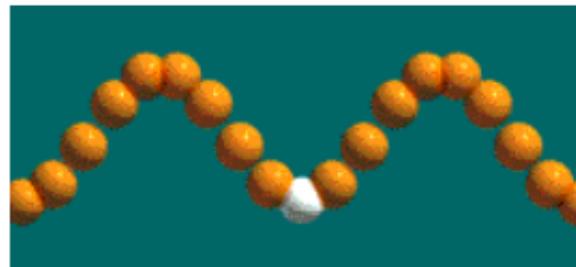
3. วัตถุมวล 0.4 kg ถูกทำให้เคลื่อนที่แบบ ซิมเพลาร์โนนิก ซึ่งสามารถจัดเป็นสมการของการกระจัด x ได้ดังนี้ $x = 30 \cos\left(0.63t - \frac{\pi}{2}\right)$ cm. จงหาระยะการกระจัดสูงสุด
1. 63 cm.   2. 40 cm.   3. 30 cm.   4. 25 cm.
4. จากโจทย์ข้อ 3. จงหาอัตราเร็วเชิงมุมในการเคลื่อนที่
1. 0.63 rad/s   2. 0.04 rad/s   3. 0.03 rad/s   4. 0.025 rad/s
6. วัตถุ A มวล 200 กรัม ผูกเชือกแล้วแกะง่วงวัตถุให้เคลื่อนที่แบบ ซิมเพลาร์โนนิกพบว่าวัตถุแกะง่วง 6 รอบ ในเวลา 12 วินาที อยากทราบว่า เมื่อเวลาผ่านไป 3.0 วินาที นับจากจุดเริ่มต้นแล้วข้อใดสรุปได้ถูกต้อง
1. วัตถุ A จะมีอัตราเร็วสูงสุด   2. วัตถุ A จะมีอัตราเร่งสูงสุด
3. วัตถุ A จะมีการกระจัดสูงสุด   4. วัตถุ A จะมีอัตราเร็วเป็นศูนย์
7. อนุภาคฯ หนึ่ง เคลื่อนที่แบบการสั่น (S.H.M) ซึ่งเป็นไปตามสมการ $y = 16 \cos 20t$ ซม. จงหา ค่า ของการแกะง่วง
1. 0.63 วินาที   2. 0.45 วินาที   3. 0.31 วินาที   4. 0.17 วินาที

ตัวอย่าง โจทย์ การสั่น (2)

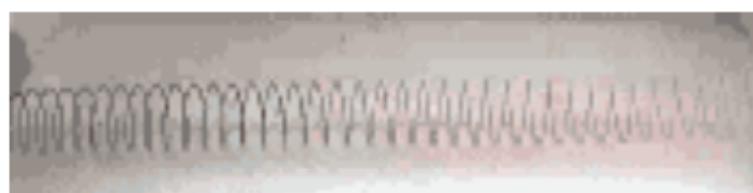
11. วัตถุก้อนหนึ่งมีการเคลื่อนที่แบบสั่น (S.H.M) ด้วยอัตราเร็วสูงสุด 3.2 m/s และมีอัตราเร่งสูงสุดเป็น $4\pi \text{ m/s}^2$ จงหาคาบของการสั่น
1. 3.5 วินาที 2. 2.7 วินาที 3. 2.2 วินาที 4. 1.6 วินาที
12. จากโจทย์ข้อ 11 จงหา การกระจัดสูงสุด (Amplitude)
1. 1.00 m 2. 0.81 m 3. 0.75 m 4. 050 m
13. วัตถุมวล 500 กรัม มีการเคลื่อนที่แบบสั่น (S.H.M) ด้วยความถี่ 4 Hz และการกระจัดสูงสุด (Amplitude) เท่ากับ 12 mm จงหาค่าขนาดแรงคืนตัวสูงสุด (Restoring Force)
1. 5.24 N 2. 4.52 N 3. 3.79 N 4. 2.56 N
14. วัตถุมวล 250 กรัม มีการเคลื่อนที่แบบสั่น (S.H.M) ด้วย คาบ 2 วินาที และ การกระจัดสูงสุดเป็น 20 มิลลิเมตร จงหาขนาดความเร่งสูงสุดของวัตถุนี้
1. 20.0 cm/s^2 2. 19.7 cm/s^2 3. 17.8 cm/s^2 4. 15.2 cm/s^2

ลักษณะคลื่น

Sinusoidal x ทิศทางการเคลื่อนที่

เฟส = มุมคลื่น ∇ = ความเร็วคลื่น = ความเร็วเฟส

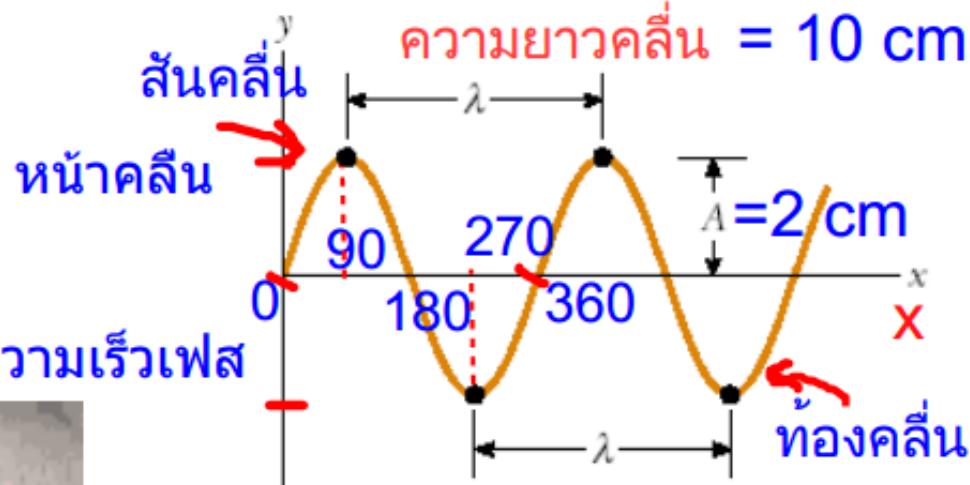
$$f = 50 \text{ Hz} \rightarrow T = 1/50 = 0.02 \text{ s}$$

ทุก ๆ คลื่น จะมีปริมาณพื้นฐาน

เหมือนกัน และสามารถเขียน $T = 1/f$

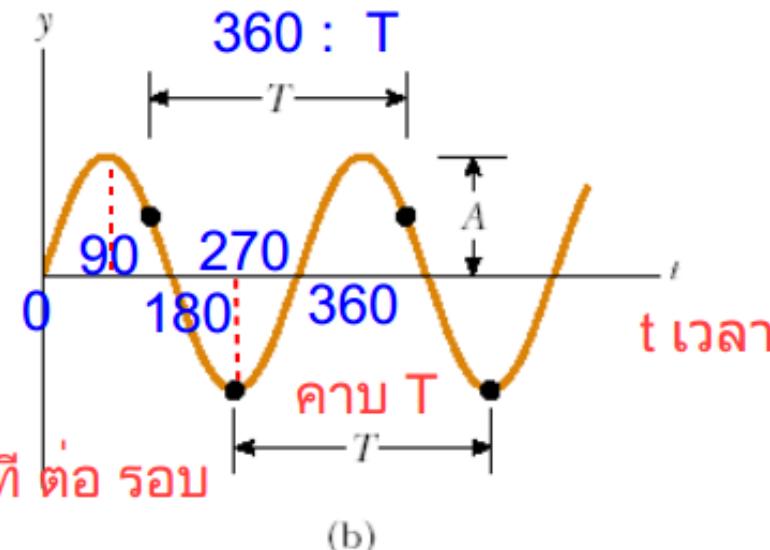
เป็นกราฟได้คล้ายคลึงกัน $f = 1/T$

ความถี่ = รอบต่อวินาที f , ค่าบเวลา = วินาที ต่อ รอบ T

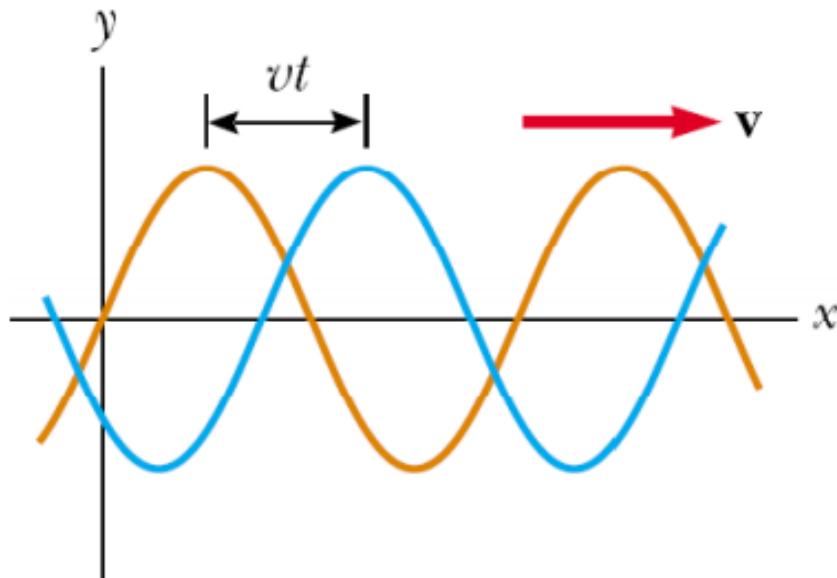

เฟสต่าง (a) เวลาเปลี่ยนไป

$$360 : T$$

ความเร็วเพสของคลื่น

เรารู้ว่าเวลาที่คลื่นใช้ในการเคลื่อนที่ในหนึ่งรอบคือ T ดังนั้นในหนึ่งcab คลื่นที่มีอัตราเร็ว v จะเคลื่อนที่ไปได้ระยะ

$$\frac{S}{t} = V = \frac{\lambda}{T} = f\lambda$$

$$S = vT$$

$$\lambda = vT$$

Frame rate = 15 fps

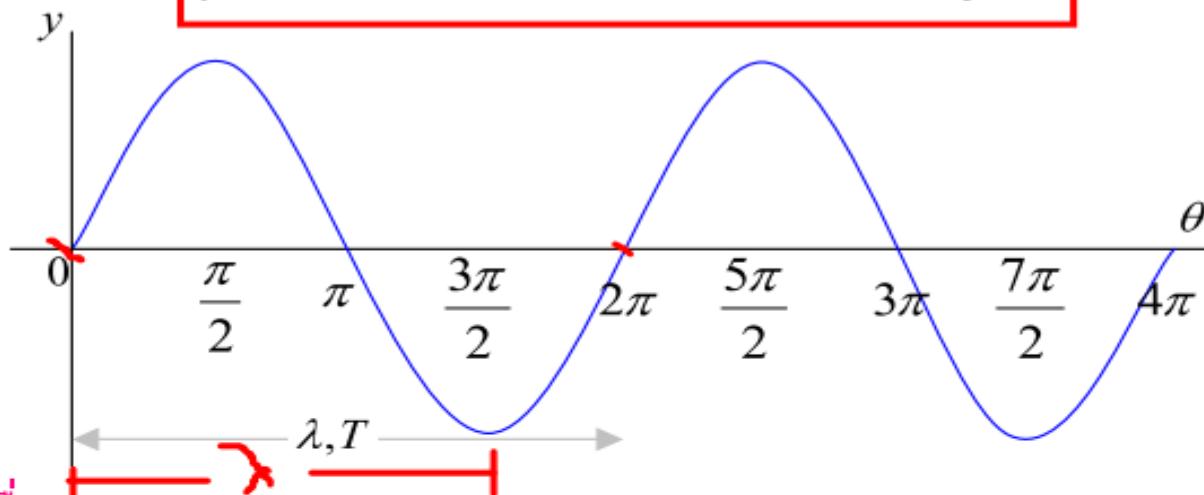
Keep for 3 frame

Distance S = 0.3x6 m

$$\text{velocity } V = S/t = 1.8/0.2 \text{ m/s} \\ = 9 \text{ m/s}$$

สมการคลื่น (1)

$$y = A \sin \theta = A \sin \omega t = A \sin 2\pi f t$$

⇨ เพสของคลื่น

มุ่ม θ สามารถเขียนในรูปการกราฟ x ได้คือ $\theta \propto x$

สามารถเขียนได้ว่า $\theta = kx$

เมื่อ

$$\theta = 2\pi \text{ radian} ; x = \lambda$$

ดังนั้น

$$2\pi = k\lambda ; k = \frac{2\pi}{\lambda} = \text{เลขคลื่น (Wave No.)}$$

คลื่นไชน์เขียนได้ว่า

$$y = A \sin \theta = A \sin \frac{2\pi x}{\lambda}$$

สมการคลื่น (2)

เมื่อคลื่นเคลื่อนที่ไปทางขวามีอ ให้อนุภาคทางขวา มีเฟสน้อยกว่า
ด้วยเฟสขนาดมุม ϕ เราจะเขียนสมการคลื่นเคลื่อนที่ไปทางขวาดังนี้

$$y = A \sin(\omega t - \phi) \quad \omega = \frac{2\pi}{T}$$

สามารถเขียนในรูปของการกระจัด x ได้

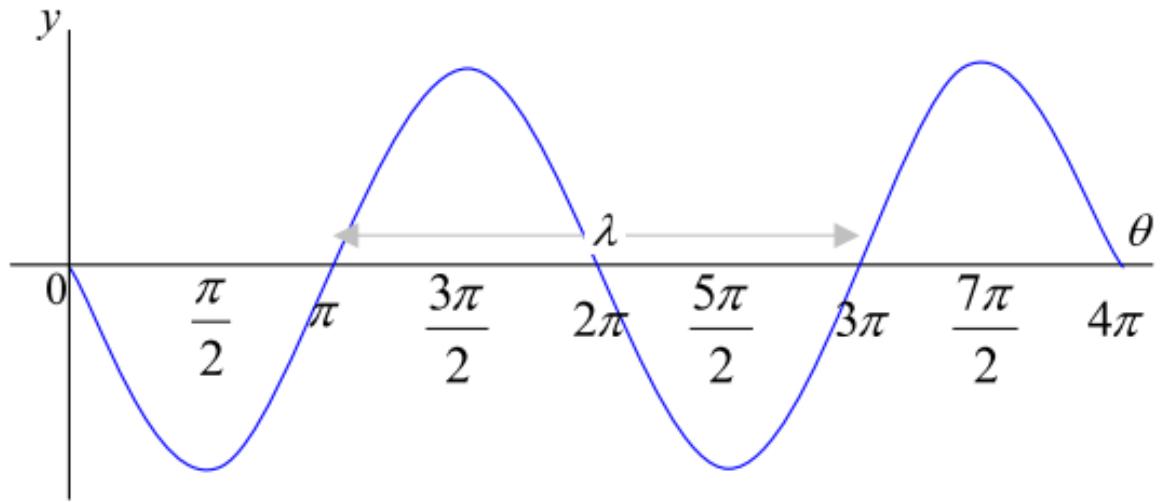
$$y = A \sin(\omega t - kx)$$

ความถี่เชิงมุม

angular frequency

สมการคลื่น (3)

$$y(x,0) = A \sin(-kx) = -A \sin(kx) = -A \sin 2\pi \frac{x}{\lambda}$$

$$\omega = \frac{2\pi}{T}$$

$$k = \frac{2\pi}{\lambda}$$

ดังนั้น โดยภาพรวม สามารถเขียนสมการคลื่นไซน์ในรูปสมการคลื่นทั่วไป

$$y(x,t) = A \sin(\omega t \pm kx)$$

$$y(x,t) = A \sin 2\pi \left(\frac{t}{T} \pm \frac{x}{\lambda} \right)$$

$$\frac{\omega}{k} = \frac{\lambda}{T} = \nu$$

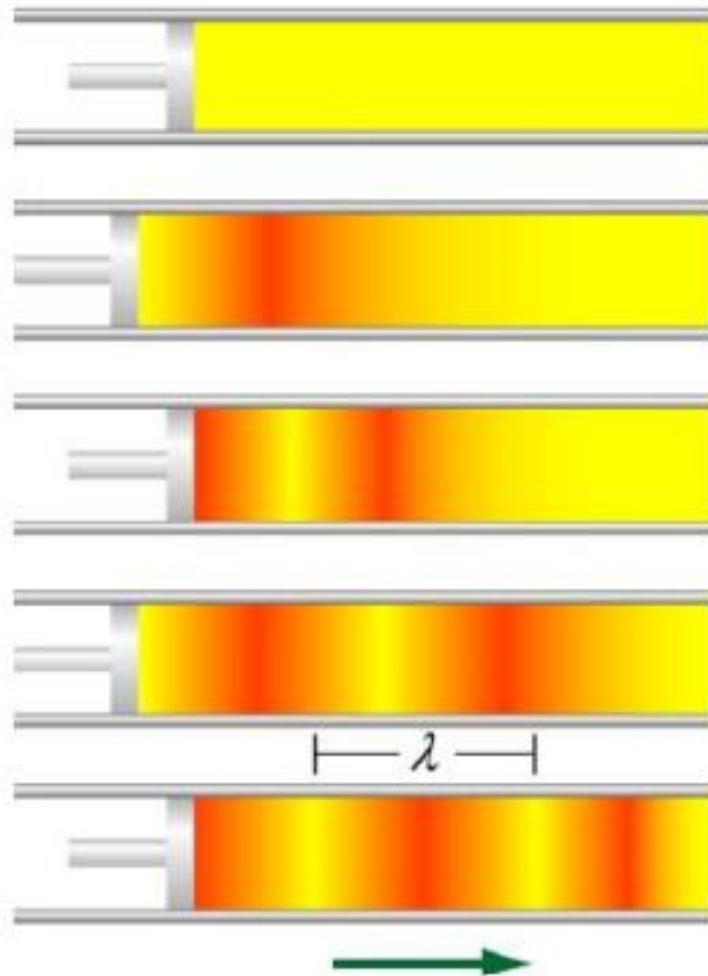
ตัวอย่างโจทย์ การเคลื่อนที่ของคลื่น (1)

3. คลื่นน้ำกระistenหนึ่ง สามารถเคลื่อนที่ได้ระยะทาง 40 เมตร ในเวลา 5 วินาที คลื่นนี้จะมีความเร็วคลื่นเท่าใด (8 m/s)
4. จากข้อที่ผ่านมา หากคลื่นนี้มีความยาวคลื่น 2 เมตร จะมีความถี่เท่าใด (4 Hz)
5. จากข้อที่ผ่านมา จงหาเวลาที่คลื่นใช้ในการเคลื่อนที่ได้ 1 ถูกคลื่น พอดี (0.25 วินาที)
6. แหล่งกำเนิดคลื่นปล่อยคลื่นมีความยาวคลื่น 0.05 เมตร วัดอัตราเร็วได้ 40 เมตร/วินาที เป็นเวลา 0.8 วินาที ได้คลื่นทั้งหมดกี่ถูกคลื่น

ตัวอย่างโจทย์ การเคลื่อนที่ของคลื่น (2)

14. คลื่นขวนหนึ่งมีความถี่ 150 เอิร์ตซ์ มีความเร็ว 300 เมตร/วินาที จุดสองจุดบนคลื่นที่มีเฟสต่างกัน 90 องศา จะอยู่ห่างกันกี่เมตร (0.5)
15. คลื่นขวนหนึ่งเคลื่อนที่ได้ระยะทาง 20 เมตร ในเวลา 4 วินาที ถ้าพบว่าจุด 2 จุดบนคลื่นที่ห่างกัน 0.2 เมตร มีเฟสต่างกัน 120° จงหาค่าความถี่ของคลื่นนี้ (8.33 Hz)
17. ถ้า S เป็นแหล่งกำเนิดคลื่นซึ่งมีความถี่ 100 Hz จุด P และ Q อยู่ห่างจาก S เป็นระยะ 15 เมตร และ 18 เมตร ตามลำดับ ถ้าคลื่นที่มาถึงจุด P และ Q มีเฟสต่างกัน $\frac{3\pi}{2}$ เรเดียน จงหาอัตราเร็วของคลื่น ในหน่วยเมตร/วินาที ก. 400 ข. 500 ค. 600 ง. 700

การเกิดเสียง

ทิศทางการเคลื่อนที่ของคลื่น

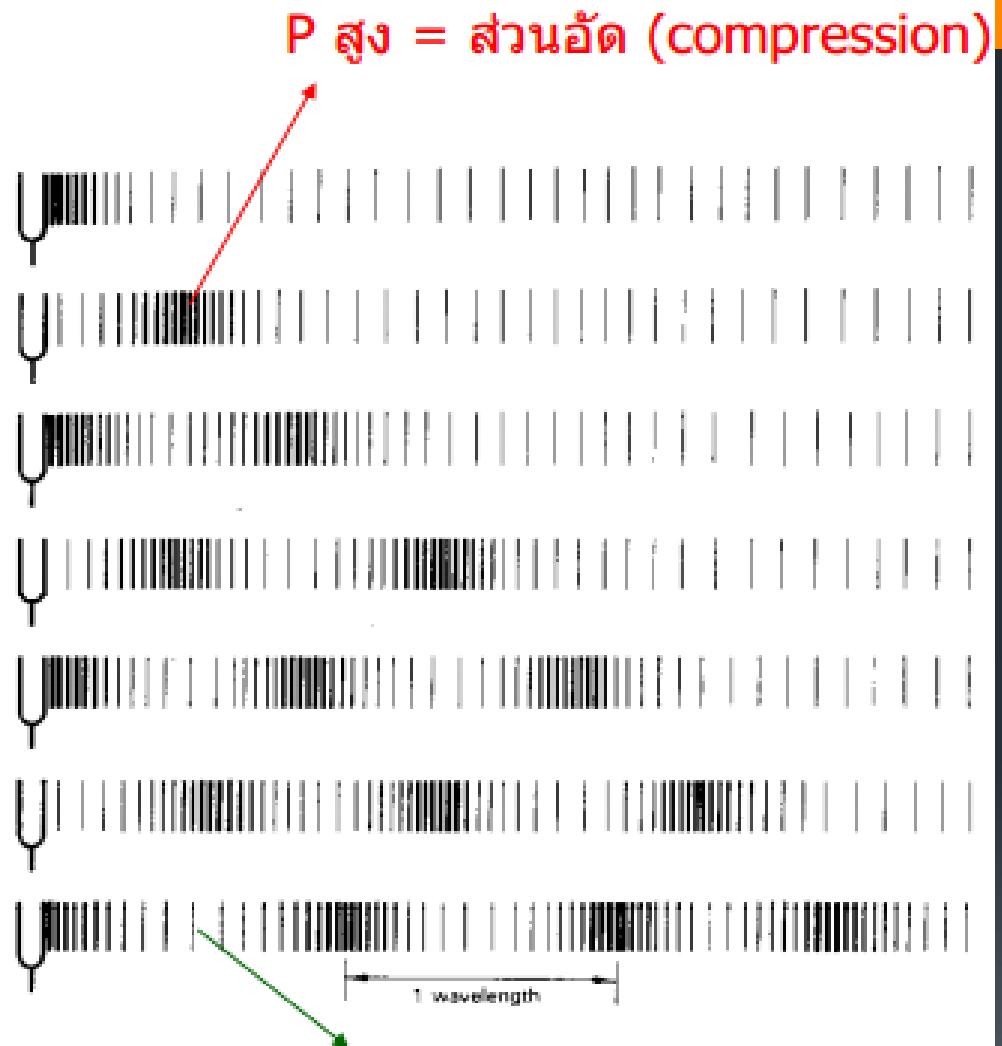
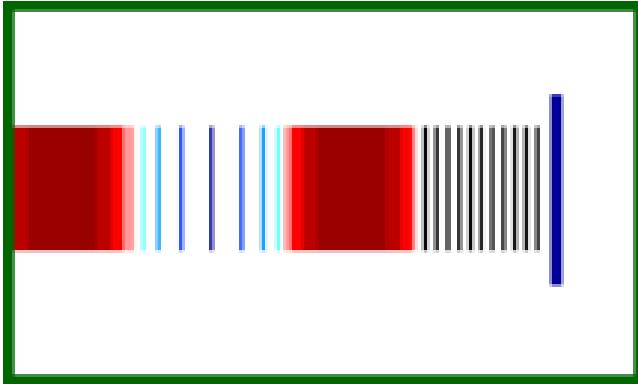
เสียงเป็นคลื่นตามยาว

เสียงเกิดจากการสั่นของวัตถุ และการที่เสียงเดินทางไปในอากาศได้ ก็ เพราะวัตถุที่สั่นไปชนกับโมเลกุลของอากาศแล้วโมเลกุลของอากาศนั้นไปชนกับโมเลกุลของอากาศที่อยู่ติดกัน ชนไปเรื่อยๆ จนถึงผู้ฟัง

บริเวณที่อากาศหนาแน่นถูกเรียกว่าส่วนอัด (**compression**) ส่วนบริเวณที่อากาศเจือจางเรียกว่าส่วนขยาย (**rarefaction**)

คลื่นเสียง

เราสามารถมองว่า การสั่นของวัตถุทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในความดันของอากาศ ทำให้ไม่เลกุลอากาศบางส่วนชิดกัน (P สูง) และบางส่วนห่างกันมากกว่าปกติ (P ต่ำ) ซึ่งจะส่งต่อ กันไปในลักษณะของ "คลื่นความดัน" หรือ "คลื่นเสียง"

P ต่ำ = ส่วนขยาย (rarefaction)

ความเร็วเสียง

อัตราเร็วของเสียงขึ้นอยู่กับชนิดของตัวกลาง

ยิ่งอนุภาคของตัวกลางมีความใกล้ชิด และยืดหยุ่นดีเท่าไร อัตราเร็วเสียงจะมีค่ามากตามไปด้วย

นั่นคืออัตราเร็วของเสียง
ของแข็ง > ของเหลว > ก๊าซ

เพราการถ่ายเทการรบกวนเกิดขึ้นได้ง่าย
เสียงก้อง = Echo

ตารางที่ 9.1 อัตราเร็วเสียงในตัวกลางชนิดต่าง ๆ (m/s)

อากาศ (0°C)	331
อากาศ (20°C)	343
ก๊าซไฮโดรเจน (20°C)	1286
ก๊าซออกซิเจน (20°C)	317
น้ำ (25°C)	1493
น้ำทะเล (25°C)	1533
เหล็ก (25°C)	5130
อลูมิเนียม (25°C)	5100
ทองแดง (25°C)	3500
ยาง (25°C)	54
แก้ว (25°C)	4550

อัตราเร็วเสียงในอากาศ

อัตราเร็วของเสียงที่ใช้บ่อยคืออัตราเร็วเสียงในอากาศ $V = 343 \text{ m/s}$ ที่ 20°C

จะสังเกตได้ว่าต้องมีการระบุอุณหภูมิด้วย

อัตราเร็วของเสียงในอากาศจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงเมื่ออุณหภูมิสูงขึ้น???

เพิ่มขึ้น เพราะอุณหภูมิสูง โมเลกุลอากาศมีความสามารถในการเคลื่อนที่สูงกว่าที่อุณหภูมิต่ำ

ความสัมพันธ์สามารถอธิบายได้โดยประมาณว่า

$$V = 331 + 0.6T(\text{ }^\circ\text{C})$$

อัตราเร็วเสียง จะแปรผันตรงกับรากที่ 2 ของอุณหภูมิเคลวิน เพราะอุณหภูมิสูงขึ้นจะทำให้โมเลกุล มีพลังงานจำนวนมากขึ้น การอัดตัวและขยายตัวเร็ว ทำให้เสียงเคลื่อนที่ได้เร็วขึ้น

จึงได้ว่า

$$V \propto \sqrt{T}$$

ตัวอย่างโจทย์ อัตราเร็วเสียง

4. ณ อุณหภูมิ 35°C อัตราเร็วเสียงในอากาศจะมากกว่า ณ อุณหภูมิ 30°C อยู่กี่เมตรต่อวินาที

ก. 3

ข. 6

ค. 12

ง. 34

(ข้อ ก)

วิธีทำ

5. แหล่งกำเนิดเสียงอันหนึ่งสั่นด้วยความถี่ 692 Hz วางไว้ในอากาศที่อุณหภูมิ 25°C

อยากรابว่าคลื่นเสียงที่ออกจากแหล่งกำเนิดนี้จะมีความยาวคลื่นเท่าไร **(0.5 ม)**

วิธีทำ

7. ชายคนหนึ่งกำลังว่ายน้ำ เห็นเรือบรรทุกกำลังจะจม และเห็นแสงไฟจากการระเบิดของเรือ

1 ครั้ง แต่ปรากฏว่าได้ยินเสียงระเบิดตามมา 2 ครั้ง ในเวลาห่างกัน 2.4 วินาที ถ้าขณะ

นั้นอัตราเร็วเสียงในอากาศ 340 เมตร/วินาที และอัตราเร็วเสียงในน้ำ 1496 เมตร/วินาที

อยากรับว่าตำแหน่งที่เรือจมอยู่ห่างจากชายคนนั้นเท่าใด **(1056 เมตร)**

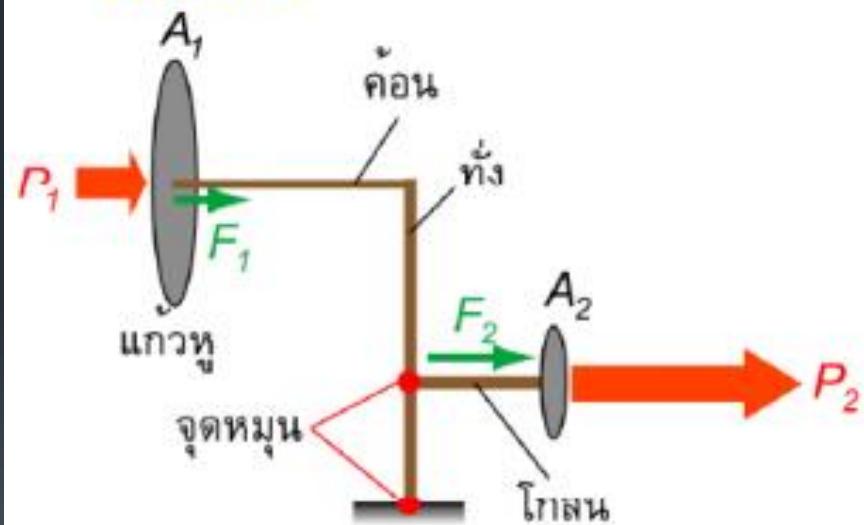
วิธีทำ

การได้ยินเสียงของมนุษย์

กระดูกทั้งสามทำงานกันอย่างเป็นระบบในลักษณะของคาน

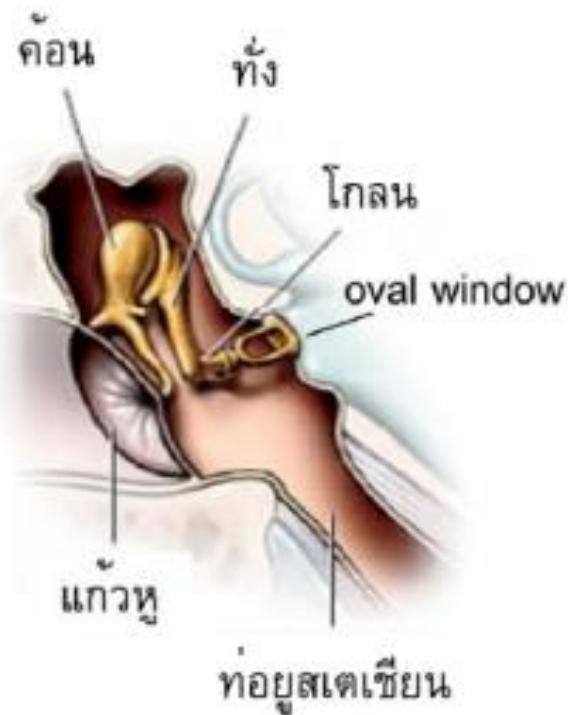
การเพิ่มความดันในหูชั้นกลางเช่นนี้ช่วยให้มนุษย์ความสามารถได้ยินเสียงเบาๆ ได้

Diaframe

$$\begin{aligned}F_2 &> F_1 \\A_2 &< A_1 \\P_2 &> P_1\end{aligned}$$

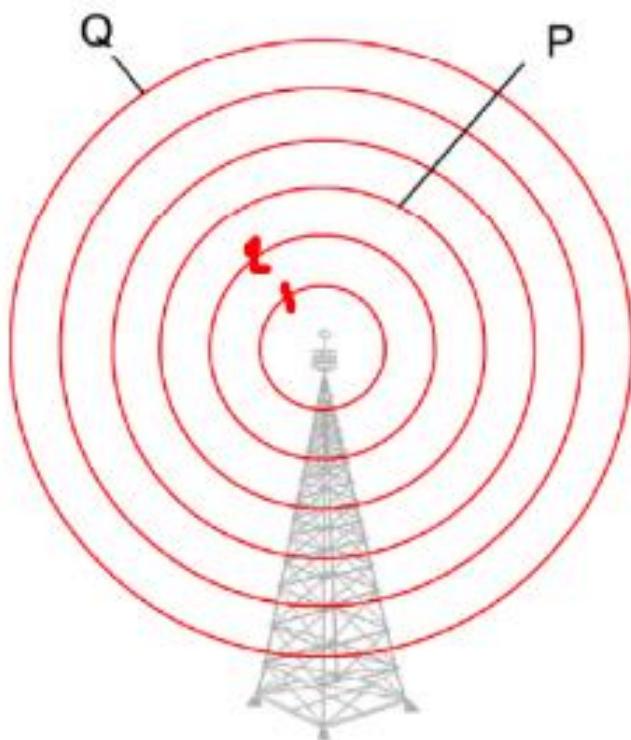
รูปที่ 9-4 หูชั้นกลางมีการทำงานในลักษณะของคาน

ความเข้มเสียง

“ความเข้ม” (intensity, I) คือ พลังงานต่อหนึ่งหน่วยพื้นที่ต่อหนึ่งหน่วยเวลา หรือกำลังต่อหนึ่งหน่วยพื้นที่

$$I = \frac{E/t}{A} = \frac{P}{A}$$

ความเข้มเสียง (Sound Intensity, I) คือ กำลังเสียงต่อหน่วยพื้นที่ที่รับเสียง มีหน่วยเป็น W/m^2

ในการนิของแหล่งกำเนิดเสียงที่เป็นจุด

$$I = \frac{P}{4\pi r^2}$$

ระดับความเข้มเสียง

ความเข้มเสียงที่มนุษย์สามารถได้ยิน (และไม่เจ็บปวด)

อยู่ระหว่าง 10^{-12} ถึง 1 W/m^2

สังเกตว่าเป็นช่วงที่กว้างมาก ๆ (กว้างถึง 12 order of magnitude)

การใช้ความเข้มเสียงเพื่อบ่งบอกระดับความดังของเสียงจึงไม่สะดวกนัก

นิยาม “ระดับความเข้มเสียง” (intensity level of sound หรือ sound level)

$$\beta = 10 \log \frac{I}{I_0}$$

มีหน่วยเป็นเดซิเบล (decibel) ใช้ตัวย่อ dB

โดย $I_0 = 10^{-12} \text{ W/m}^2$ คือความเข้มเสียงต่ำที่สุดที่มนุษย์สามารถได้ยิน

ระดับความเข้มเสียงบริเวณต่างๆ

ระดับความเข้มเสียง (dB)	ความเข้มเสียง (W/m^2)		ระดับความเข้มเสียง (dB)	ความเข้มเสียง (W/m^2)	
0	10^{-12}	เงียบabsolutely silent	70	10^{-5}	ห้องทำงานที่มีเสียงดัง ในห้องเรียน
10	10^{-11}	ใบไม้ไหว	80	10^{-4}	วิทยุเสียงดัง การจราจรขณะเดรตติด
20	10^{-10}	เสียงกระซิบในระยะ 1 m	90	10^{-3}	ภายในรถไฟใต้ดิน
30	10^{-9}	บ้านที่เงียบ	100	10^{-2}	เสียงยิงปืน เสียงรถหวอ
40	10^{-8}	ถนนริมน้ำ	110	10^{-1}	อันตรายต่อหูถ้ารับฟังต่อเป็นเวลานาน
50	10^{-7}	ที่ทำงานปกติ	120	10^0	เริ่มจะเปลี่ยนจากได้ยินเป็นเจ็บ
60	10^{-6}	การสนทนาทั่วไป	140	10^2	เครื่องบันเจท

Logarithmic

3. Logarithmic properties $A, B \in \mathbb{R}^+$ and $a, b, c > 0$, $a, b, c \neq 1$, $n \in \mathbb{R}$, $n \neq 0$ and $x > 0$

$$1) y = \log_a x \Leftrightarrow x = a^y \quad 2)$$

$$3) \log_a \frac{A}{B} = \log_a A - \log_a B$$

$$5) \log_a \frac{1}{A} = -\log_a A$$

$$7) \log_a A^n = n \log_a A$$

$$9) a^{\log_a x} = x$$

$$11) \log_{a^n} A = \frac{1}{n} \log_a A$$

$$13) \log_{a^n} A^n = \log_a A$$

$$15) \log_a B \cdot \log_B x = \log_a x$$

$$17) \log_a x^{-1} = -\log_a x$$

$$2) \log_a AB = \log_a A + \log_a B$$

$$4) \log_a 1 = 0$$

$$6) \log_a a = 1$$

$$8) \log_a a^n = n$$

$$10) \log_a x = \frac{\log_b x}{\log_b a}$$

$$12) \log_{\frac{1}{a}} A = -\log_a A$$

$$14) \log_a B = \frac{1}{\log_B a}$$

$$16) a^{\log_c b} = b^{\log_c a}$$

$$18) \log_{a^n} A^m = \frac{m}{n} \log_a A$$

ທບກວນ Logarithmic (1)

$$1) \log_5 125 = x \quad \text{or} \quad 125 = 5^x$$

$$\log_5 5^3 = x \quad 5^3 = 5^x$$

$$3 \log_5 5 = x \quad \text{therefore, } 3 = x$$

$$3(1) = x$$

$$3 = x$$

$$3) \log_{\sqrt{3}} 27 = \log_{\frac{1}{3^2}} 3^3$$

$$= \frac{3}{1} \log_3 3 = 3 \times 2 = 6$$

$$2) \log_x 625 = 4 \quad \text{ຈາກ} \quad \log_a x = y \leftrightarrow x = a^y$$

$$\text{then,} \quad 625 = x^4$$

$$\pm \sqrt[4]{625} = x$$

$$\pm 5 = x$$

$$5 = x \quad (x > 0)$$

$$4) \log_2 x = \frac{-3}{2}$$

$$\text{then,} \quad x = 2^{-\frac{3}{2}}$$

ทบทวน Logarithmic (2)

ลอการิทึมสามัญ

ลอการิทึมสามัญ หมายถึง ลอการิทึมที่มีฐานสิบ

$$\text{ถ้า } \log N = n + \log N_0$$

โดยที่ n เป็นจำนวนเต็ม , N เป็นจำนวนจริงบวกใด ๆ และ $1 \leq N_0 < 10$ แล้ว

เรียก n ว่า แคแรกทอริสติก (characteristic)

เรียก $\log N_0$ ว่า แมนทิสซา (mantissa) สามารถหาค่าได้จากตารางลอการิทึมสามัญ

$$\log \sqrt{28} + \log \sqrt{325} - \log \sqrt{91} = \dots$$

ตัวอย่างโจทย์ ความเข้มเสียง

26(มช 39) สมมติบุงตัวหนึ่งๆ โดยเฉลี่ยแล้วเวลาบินทำให้เกิดเสียงหึ่งๆ ที่มีกำลัง 3.14×10^{-14} วัตต์ ขณะที่บุนจากระยะไกลเข้าหาเด็กคนหนึ่ง เด็กคนนี้จะเริ่มได้ยินเสียงบุน เมื่อยุงอยู่ที่ระยะห่างจากเขากี่เซนติเมตร ถ้าเสียงเบาที่สุดที่เขาสามารถได้ยินมีความเข้ม 10^{-12} W/m^2

1. 5   2. 10   3. 25   4. 40   (ข้อ 1)

วิธีทำ

27(En 44/1) ในการทดลองเรื่องความเข้มของเสียงวัดความเข้มของเสียงที่ต้านหนั่งที่อยู่ห่างไป 10 เมตร จากลำโพงได้ 1.2×10^{-2} วัตต์ต่อตารางเมตร ความเข้มเสียงที่ต้านหนั่ง 30 เมตร จากลำโพงจะเป็นเท่าใด

1. $1.1 \times 10^{-2} \text{ W/m}^2$ 2. $0.6 \times 10^{-2} \text{ W/m}^2$
3. $0.4 \times 10^{-2} \text{ W/m}^2$ 4. $0.13 \times 10^{-2} \text{ W/m}^2$ (ข้อ 4)

วิธีทำ

ตัวอย่างโจทย์ ระดับความเข้มเสียง

30. จงหาระดับความเข้มเสียง เสียงเมื่อผู้ฟังอยู่ห่างจากวิทยุ 1 เมตร เมื่อกำลังเสียงของวิทยุเท่ากับ $4\pi \times 10^{-3}$ วัตต์ (90 dB)

วิธีทำ

32. ณ จุดหนึ่ง เสียงจากเครื่องจักรมีระดับความเข้มเสียงวัดได้ 50 เดซิเบล จงหาความเข้มเสียง จากเครื่องจักร ณ จุดนั้น กำหนดให้ความเข้มเสียงที่เริ่มได้ยินเป็น 10^{-12} W/m^2 (ข้อ 2)

1. 10^{-5} W/m^2
2. 10^{-7} W/m^2
3. 10^{-9} W/m^2
4. 10^{-17} W/m^2

วิธีทำ

สมบัติของคลื่น

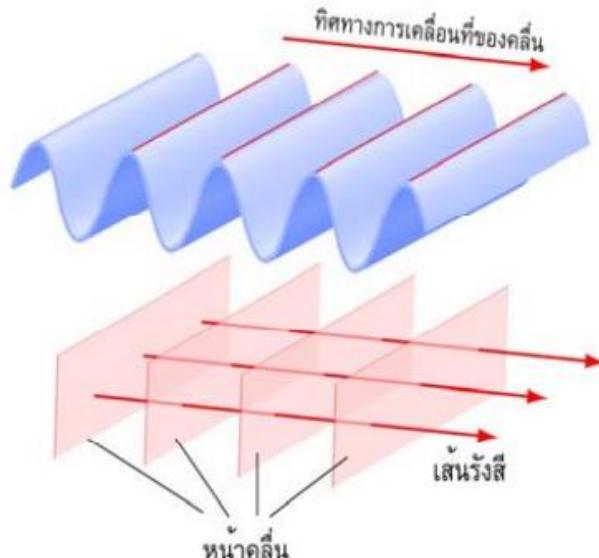
คลื่นจะมีคุณสมบัติ 4 ประการ คือ

1. การสะท้อน (Reflection)
2. การหักเห (Refraction)
3. การแทรกสอด (Interference)
4. การเลี้ยวเบน (Diffraction)

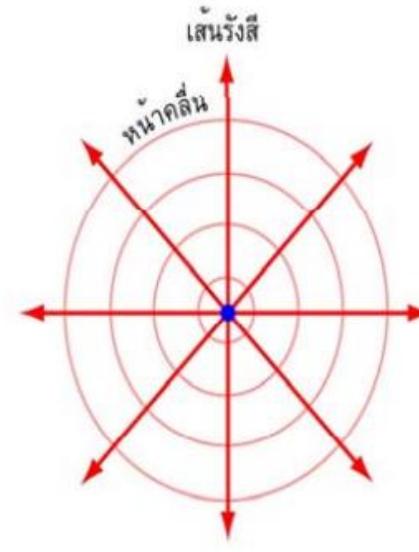
การสะท้อน และการหักเห ทั้งคลื่นและอนุภาคนั้นก็แสดงคุณสมบัติสองข้อนี้ได้ แต่การแทรกสอดและการเลี้ยวเบน จะเป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวของคลื่น เพราะคลื่นท่านั้นที่จะแสดงคุณสมบัติสองข้อนี้ได้

วิธีอธิบายการเคลื่อนที่ของคลื่น

หน้าคลื่น (wavefront) คือบริเวณที่อนุภาคนั้นๆ ของคลื่นที่มีรูปทรงเดียวกัน
เส้นรังสี (ray) แสดง ทิศทางการเคลื่อนที่ของคลื่น

(ก)

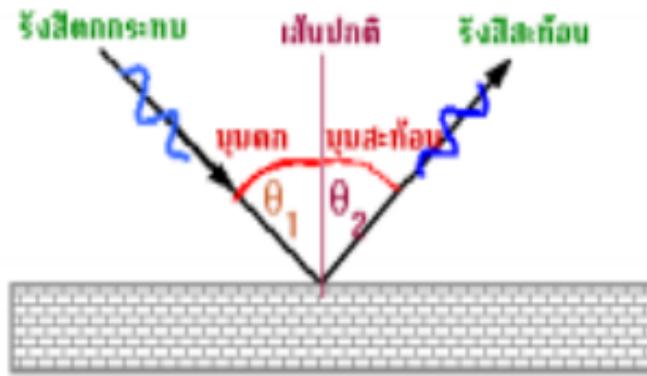
(ข)

1. การสะท้อนของคลื่น (Reflection)

เมื่อคลื่นเคลื่อนที่ไปตกกระทบสิ่งที่กีดขวาง คลื่นจะเกิดการสะท้อน ดังแสดงในรูปภาพ

กฎการสะท้อน

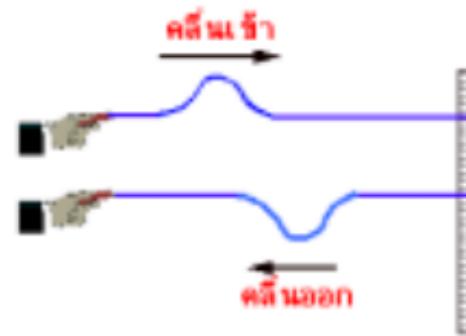
1. มุมตกลงกระทบ (θ_1) เท่ากับ มุมสะท้อน (θ_2)
2. รั้งสีตกลงกระทบ รั้งสีสะท้อน และเส้นปกติ ต้องอยู่ในระนาบเดียวกัน

การสะท้อนของคลื่นในเส้นเชือก แยกพิจารณาได้ 2 กรณี คือ

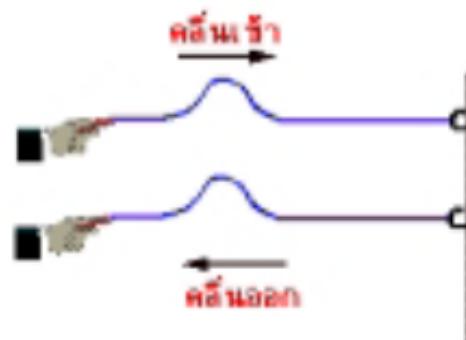
1) เชือกปลายตรึงแน่น

คลื่นที่ออกมามาจะมีลักษณะตรงกันข้ามกับคลื่นที่เข้าไป
หรือ คลื่นที่สะท้อนออกมามาจะมีเฟสเปลี่ยนไป 180°

2) เชือกปลายอิสระ (จุดสะท้อนไม่คงที่)

คลื่นที่สะท้อนออกมามาจะมีเฟสเหมือนเดิม
หรือ คลื่นที่สะท้อนออกมามาจะมีเฟสเปลี่ยนไป 0°

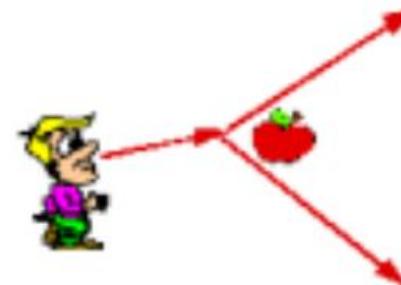
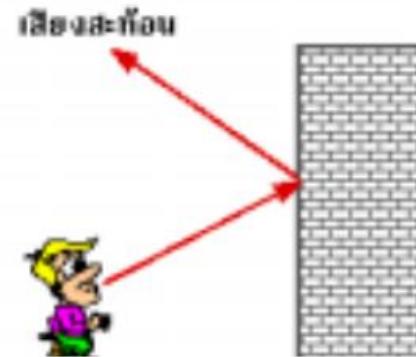

การสะท้อนคลื่นเสียง

2.1 การสะท้อนของเสียง

เมื่อเสียงไปตกรอบวัตถุที่มีขนาดใหญ่กว่าความยาวคลื่นเสียง เสียงจะสะท้อนออกจากวัตถุนั้นได้ย้ำเพิ่มเติม

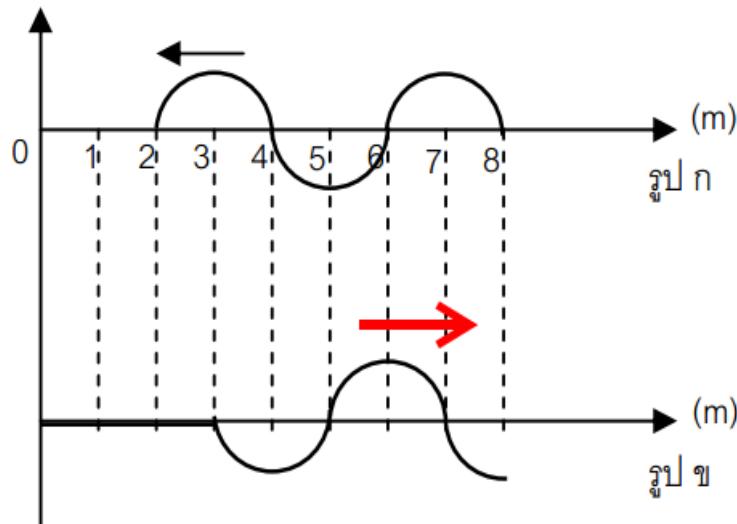
- 1) หากวัตถุมีขนาดเล็กกว่าความยาวคลื่นเสียง เมื่อเสียงตกรอบ จะเลี้ยวอ้อมไปทางอื่น ไม่สะท้อนออกมานะ
- 2) หากมีเสียงสะท้อนจากหลายแหล่ง มาถึงผู้ฟังในช่วงเวลาที่ต่างกันมากกว่า 0.1 วินาที จะทำให้ได้ยินเสียงสะท้อนหลายเสียงเรียกว่าเกิด เสียงก้อง

ตัวอย่างโจทย์ การสะท้อนคลื่น (1)

16.

การกระจัด

คลื่นในเส้นเชือกมีจุด O เป็นจุดตรึง ปลายอีกข้างหนึ่งสะบัดขึ้นลง ทำให้เกิดคลื่น โดยเมื่อเวลาหนึ่งมีลักษณะดังรูป (ก) แต่เมื่อเวลาผ่านไป t ปรากฏว่าเห็นคลื่นมีลักษณะดังรูป (ข) ถ้าอัตราเร็วของคลื่นเท่ากับ 20 เมตร/วินาที อยากรู้ว่าเวลา t มีค่าเท่าไร

- 1. 0.10 วินาที
- 3. 0.20 วินาที

- 2. 0.15 วินาที
- 4. 0.25 วินาที

ณเดชน์ยืนตะโภนเข้าไส่หน้าพาน เขายืนเสียงสะท้อนกลับมาหลังจากตะโภนออกไป 1 วินาที ถ้าความเร็วของเสียงในอากาศจะเท่ากับ 350 เมตรต่อวินาที จงหาว่าหน้าพานอยู่ห่างจาก **ณเดชน์**เป็นระยะทางเท่าไร

- 1. 35 เมตร
- 2. 175 เมตร
- 3. 350 เมตร
- 4. 700 เมตร

ตัวอย่างโจทย์ การสะท้อนคลื่น (2)

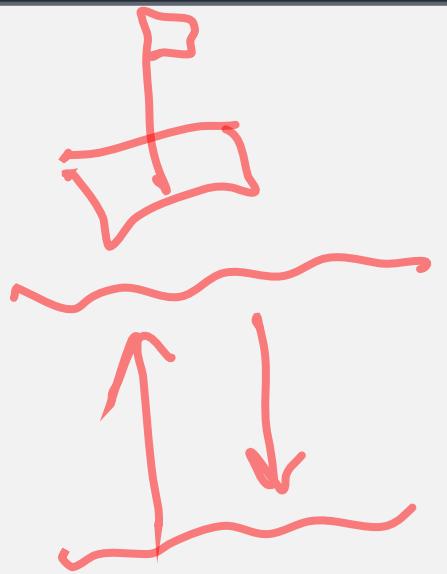
10. ขณะเรือบุดจะน้ำมันเกิดระเบิดกลางมหาสมุทร เรือลาดตระเวนลำนี้ สามารถตรวจรับสัญญาณคลื่นเสียงจากトイห้องเรือได้ก่อนที่จะได้ยินเสียงที่มาทางอากาศถึง 20 วินาที เรือลาดตระเวนลำนี้อยู่ห่างจากที่เกิดเหตุก้าวเมตร ถ้าความเร็วเสียงในน้ำทะเลมีค่า 1531 เมตร/-วินาที และความเร็วเสียงในอากาศจะมีค่า 346 เมตร/วินาที

1. 8.94

2. 16.30

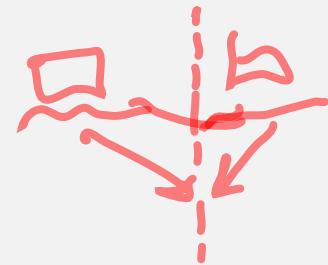
3. 25.80

4. 30.60

เรือเดินสมุทรส่งเสียงโโซน่าเพื่อหยั่งความลึก
จับช่วงเวลาเสียงก้องได้ 0.8 วินาทีถ้าความเร็วเสียงในน้ำ
1500m/S จงหาความลึกทะเล

$$2s = vxt = 1500 \times 0.8 = 1200\text{m}$$
$$s = 600\text{ m}$$

ตัวอย่างโจทย์ การสะท้อนคลื่น (3)

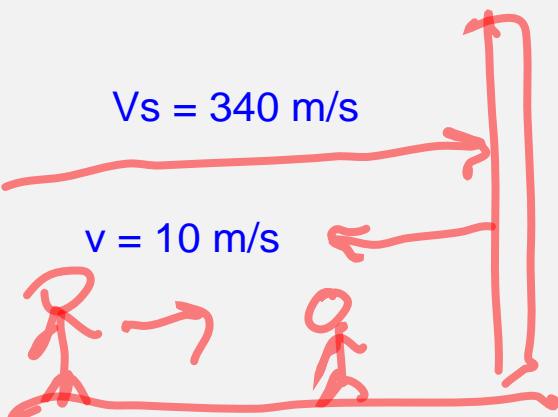
เด็กคนหนึ่งกำลังวิ่งอยู่ด้วยอัตราเร็ว 10 เมตร/วินาที ได้ตะโกนเสียงเข้าหากำแพงซึ่งอยู่ห่างออกไประยะหนึ่งพบว่าในเวลาผ่านไป 2 วินาที เขายังได้ยินเสียงสะท้อนกลับมา ถ้าอัตราเร็วเสียงในอากาศขณะนั้นเท่า กับ 340 เมตร/วินาที ระยะที่ ตะโกนเขาอยู่ ห่างจากกำแพงกี่เมตร

1. 20

2. 340

3. 350

4. 680

$$x = \text{ระยะที่เด็กวิ่งได้} = v \times t = 10 \times 2 = 20 \text{ m}$$

$$\text{ระยะทางที่เสียงเคลื่อนที่} = 2s - x = 2s \times 20 = Vs \times t$$

$$s = (340 \times 2) + 20 / 2 = 350 \text{ m}$$

ตัวอย่างโจทย์ การสะท้อนคลื่น (4)

10(En 37) เรือหาปลาลำหนึ่งหาฝูงปลาด้วยโซนาร์

ส่งคลื่นคลื่นของเสียงความถี่สูงลงไปในน้ำทะเล
ด้าฝูงปลาอยู่ห่างจากเครื่องกำเนิดคลื่นไปทาง
หัวเรือเป็นระยะทาง 120 เมตร และอยู่ลึก
จากผิวน้ำเป็นระยะ 90 เมตร หลังจากส่ง
คลื่นคลื่นจากโซนาร์ไปเป็นเวลาเท่าใด จึงจะ

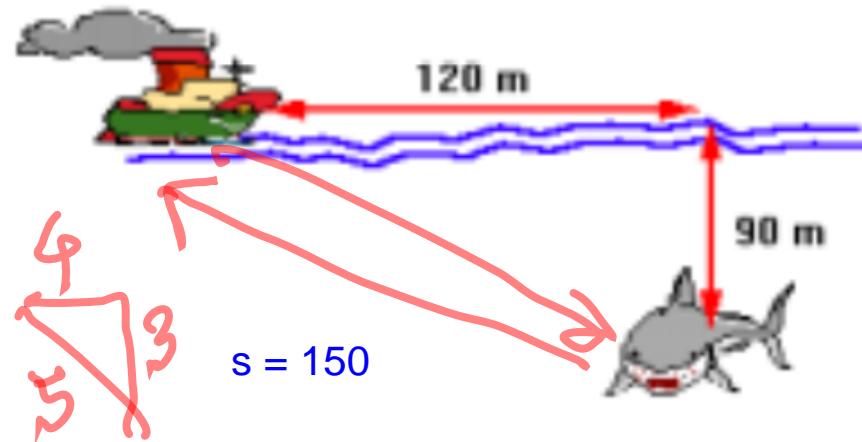
ได้รับคลื่นที่สะท้อนกลับมา   กำหนดความเร็วเสียงในน้ำทะเล = 1500 m/s

1. 0.1 s

~~2. 0.2 s~~

3. 0.3 s

4. 0.4 s (ข้อ 2)

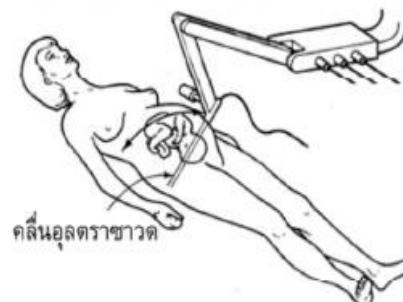
วิธีทำ

$$v = s/t$$

$$t = 2 \times 150 / 1500 = 0.2\text{ s}$$

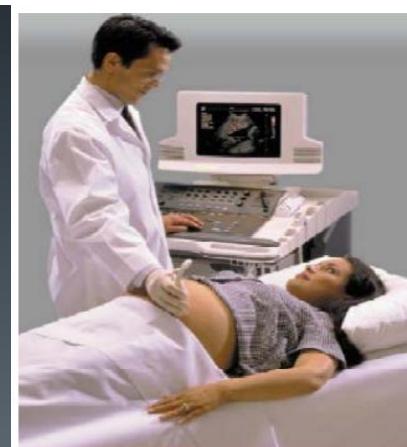
ประโยชน์การนำไปใช้หลักการสะท้อนของคลื่น

- อุลตราซาวด์คือ เสียงที่มีความถี่เหนือระดับที่มนุษย์สามารถได้ยินได้ คือมากกว่า $20,000\text{ Hz}$
- (1) ใช้ในการรักษา ($10-100\text{ KW/m}^2$) ทำให้เกิดความร้อนภายใน
- (2) ใช้ในการผ่าตัด ($1-40\text{ MW/m}^2$) เช่น ทำให้หินที่อยู่ในไตแตกออกเป็นชิ้นเล็ก ๆ ได้โดยการทำให้เกิดการสั่นที่มีแอมพลิจูดใหญ่
- (3) ใช้ในการวินิจฉัย วิเคราะห์ (น้อยกว่า 1 kW/m^2)
- การที่อุลตราซาวด์ปลอดภัยกว่า ความเข้มที่ใช้ไม่ทำให้อะตอมแตกตัว เป็นไอออนและไม่ทำลายพันธะโมเลกุล ไม่เป็นอันตรายต่อเนื้อเยื่อ มนุษย์
- หลักการทำงานคือส่งคลื่นเข้าไปสะท้อนกับรอยต่อระหว่างตัวกลางที่ไม่เหมือนกัน คำนวนหาเวลาที่คลื่นสะท้อนกลับ ตัวส่งสัญญาณพร้อม ตัวรับจะเคลื่อนที่ไปรอบ ๆ ทำให้ได้ภาพที่สามารถตีความหมายได้ (ความถี่ที่เราใช้คือประมาณ $1-20\text{ kHz}$)

Ultrasound

- ได้ผลดีหรือไม่ ขึ้นกับ ความยาวคลื่นที่ใช้
- เห็นวัตถุได้ชัดถ้าวัตถุมีขนาดที่ใหญ่กว่าหรือประมาณความยาวคลื่น
- ข้อดี คลื่นอุลตราซาวด์มีความถี่สูง ดังนั้นจึงมีความยาวคลื่นต่ำ ทำให้สามารถมองเห็นวัตถุต่างๆ ได้ชัดเจน ได้รายละเอียดที่ดี
- ข้อเสีย อุลตราซาวด์เป็นคลื่นที่ถูกดูดซึม (absorb) ได้ดี ทำให้คลื่นไม่สามารถเคลื่อนที่ลงไปได้ลึกเท่าที่ควร ความลึกที่วิธีนี้สามารถใช้ได้ก็คือประมาณ 200 เท่าของความยาวคลื่น
- ดังนั้นถ้าเราต้องการให้ได้ผลดี เราต้องเลือกความถี่ให้เหมาะสมเพื่อให้ได้ความสมดุลระหว่างความลึก และรายละเอียดของภาพ

ตัวอย่างโจทย์ การสะท้อนคลื่น (5)

ตัวอย่างที่ 9.5 อุลตราซาวน์มีอัตราเร็วในเนื้อเยื่อเท่ากับ 1500 m/s (ก) คำนวณหา รายละเอียดที่เล็กที่สุดที่สามารถมองเห็นได้ด้วยอุลตราซาวน์ที่มีความถี่ 2 MHz (ข) ลักษณะไหนที่อุลตราซาวน์สามารถวิเคราะห์ได้ (ค) ใช้เวลาเท่าไรที่อุลตราซาวน์จะเดินทางไปกลับจากที่ความลึกประมาณ 0.1 m

วิธีทำ

(ก) จาก $f = 2 \times 10^6 \text{ Hz}$ และ $v = 1500 \text{ m/s}$ จะได้ว่า

$$\lambda = \frac{v}{f} = \frac{1500 \text{ m/s}}{2 \times 10^6 \text{ Hz}} = 750 \times 10^{-6} = 0.75 \text{ mm}$$

นั่นคือขนาดที่เล็กที่สุดที่สามารถมองเห็นได้มีค่าเท่ากับความยาวคลื่นของอุลตราซาวน์

(ข) ความลึกที่สามารถวิเคราะห์ได้ประมาณ 200 เท่าของความยาวคลื่น มีค่าเท่ากับ $200 \times 0.75 \text{ mm} = 150 \text{ mm}$

นั่นคืออุลตราซาวน์สามารถใช้ในการวิเคราะห์อวัยวะภายในได้ลึกประมาณ 15 cm จากผิวหนัง

(ค) เมื่อจากเสียงต้องเดินทางไปกลับ ตั้งนั่นระยะทางที่ต้องเดินทางมีค่าเท่ากับ 0.2 m

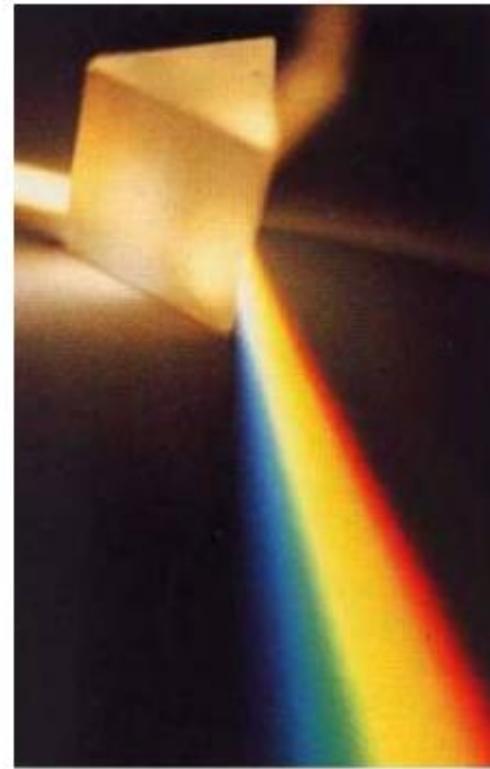
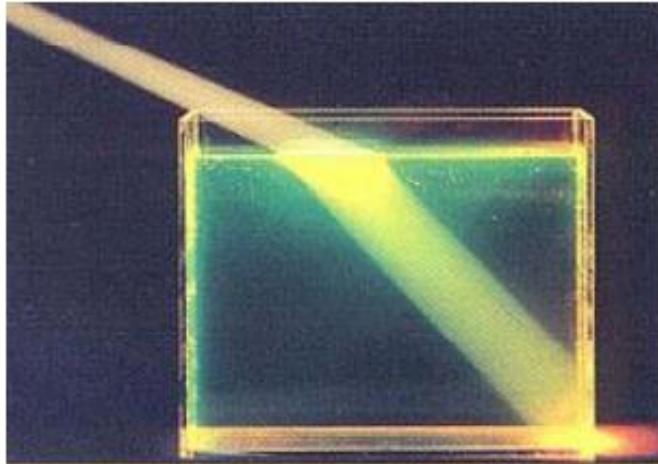
จาก $v = \frac{s}{t}$ จะได้ว่า เวลาที่ใช้เดินทางคือ

$$t = \frac{s}{v} = \frac{0.2 \text{ m}}{1500 \text{ m/s}} = 1.3 \times 10^{-4} \text{ s}$$

นั่นคืออุลตราซาวน์จะใช้เวลาประมาณ $130 \mu\text{s}$ ในการเดินทางจากผิวหนังไปสะท้อนกับอวัยวะภายในที่อยู่ลึกไป 10 cm และย้อนกลับขึ้นมา

การหักเหของคลื่น

การหักเห คือ การเปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่ของคลื่นเมื่อคลื่นเคลื่อนที่จากตัวกลางหนึ่งไปยังอีกด้วยตัวกลางหนึ่งที่มีอัตราเร็วของคลื่นต่างกัน

$$f \approx \text{คงที่}$$

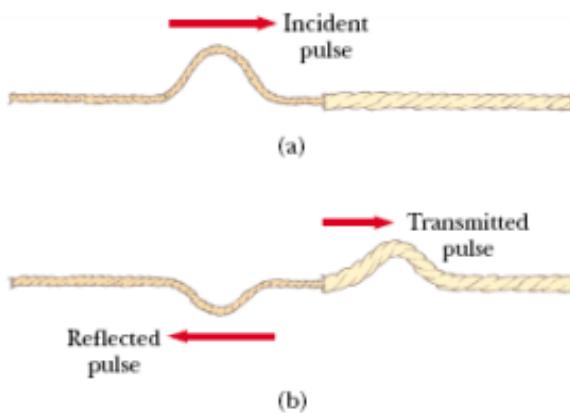
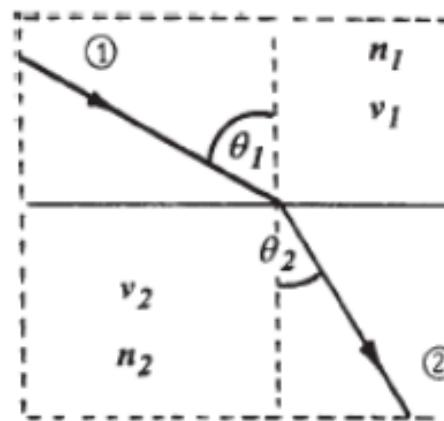
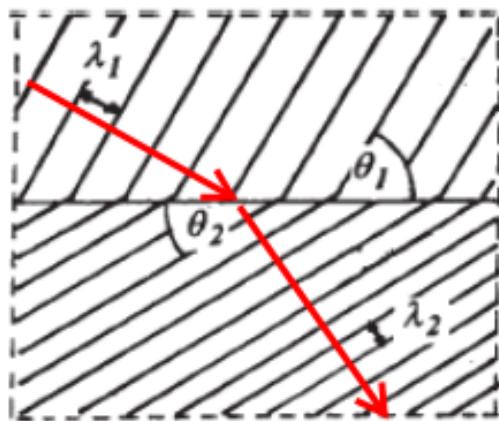

นิยามการหักเห

2. การหักเหของคลื่น (Refraction)

เมื่อคลื่นผ่านจากตัวกลางหนึ่งไปยังอีกตัวกลางหนึ่ง ซึ่งมีความหนาแน่นไม่เท่ากัน จะทำให้อัตราเร็ว อัมปลิจูด และความยาวของคลื่นเปลี่ยนไป แต่ความถี่จะคงเดิม (v λ และ θ เปลี่ยน แต่ f คงที่)

น้ำ
น้ำแข็ง

การหักเหผ่านบริเวณน้ำคืน น้ำแข็ง

เมื่อคลื่นเคลื่อนจากน้ำคืน

ลงไปสู่น้ำแข็ง ตอนคลื่นอยู่ในน้ำแข็งคลื่น

จะมีความยาวคลื่น อัมปลิจูด ความเร็วคลื่น

มากกว่าในน้ำคืนเสมอ แต่ความถี่จะมีค่า

คงที่เท่าเดิม

กฎของสเนลล์

$$\sin 0 = 0$$

$$\sin 60 = 0.866$$

$$\sin 30 = 0.5$$

$$\sin 90 = 1$$

$$\sin 45 = 0.707$$

การหักเหเป็นไปตาม

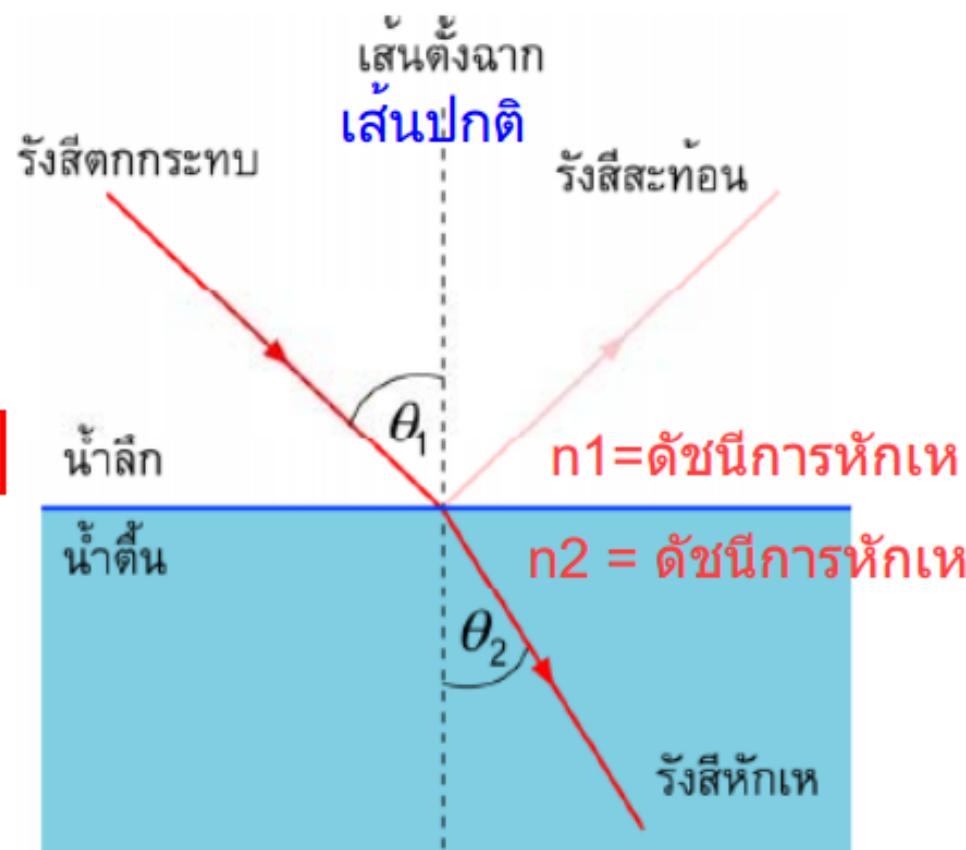
กฎของสเนลล์ (Snell's law)

f คงที่

ตกกระทบ

$$\frac{v_1}{v_2} = \frac{\lambda_1}{\lambda_2} = \frac{\sin \theta_1}{\sin \theta_2} = \frac{n_2}{n_1}$$

หักเห

เมื่อ v_1 และ v_2 คือความเร็วคลื่นของคลื่นตกกระทบและของคลื่นหักเห

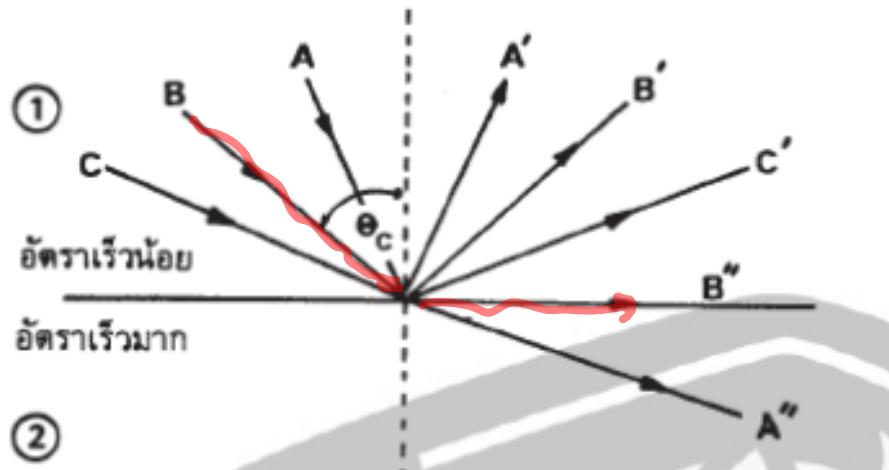
เห θ_1 และ θ_2 คือมุมตกกระทบและมุมหักเห (refraction angle)

ส่วน λ_1 และ λ_2 คือความยาวคลื่นของคลื่นตกกระทบและคลื่นหักเห

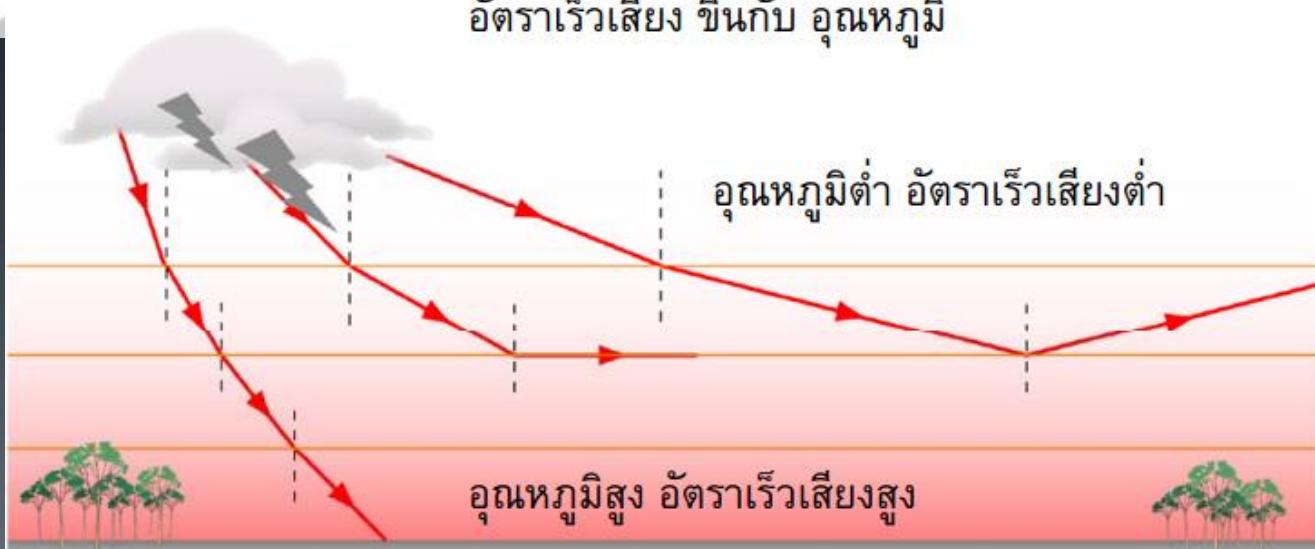
มุนวิกฤติและการสะท้อนกลับ

มุนวิกฤตและการสะท้อนกลับหมวด

มุนวิกฤต (θ_c) คือ มุนต์ผลกระทบที่ทำให้มุนหักเหทาง 90° ซึ่งมุนวิกฤตจะมี กีต่อเมื่อคลื่นเคลื่อนที่จากบริเวณที่ที่อัตราเร็วคลื่นน้อยไปมาก (น้ำดีน้ำลึก)

ถ้ามุนต์ผลกระทบน้อยกว่ามุนวิกฤต จะมีคลื่นหักเหและสะท้อนบางส่วน แต่ถ้ามุนต์ผลกระทบมากกว่ามุนวิกฤต คลื่นจะไม่มีการหักเห แต่ทั้งหมดจะสะท้อนกลับ เรียกว่า “การสะท้อนกลับหมวด”

ตัวอย่างโจทย์ การหักเหคลื่น (1)

ตัวอย่างที่ 8.4 คลื่นเคลื่อนที่จากตัวกลางหนึ่งไปยังอีกตัวกลางหนึ่ง โดยมีมุมตาก 30° และเกิดมุมหักเห 45° ถ้าคลื่นมีมุมตาก ระบทบ 45° จะเกิดมุมหักเหเท่าใด

วิธีทำ

จากโจทย์เรารสามารถทราบรูปประกอบได้ดังในรูปทางขวามือ โดยมีข้อมูล

ดังนี้

มุมเก่า

$$\theta_1 = 30^\circ \quad \theta_2 = 45^\circ \quad \theta'_1 = 45^\circ$$

เราต้องการคำนวณหา θ'_2

มุมใหม่

จากกฎของสเนลล์จะเห็นได้ว่าสำหรับตัวกลางคู่หนึ่งๆ สัดส่วนระหว่าง อัตราเร็วคลื่นในสองตัวกลางต้องมีค่าเท่ากันเสมอ นั่นคือ

$$\frac{v_2}{v_1} = \frac{\sin \theta_1}{\sin \theta_2} = \frac{\sin \theta'_1}{\sin \theta'_2}$$

จัดรูปและแทนค่าต่างๆ ที่มีลงไว้ได้เป็น

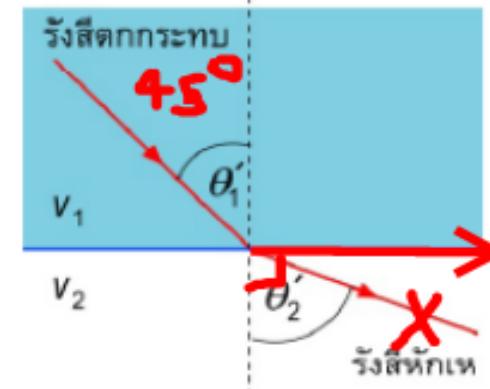
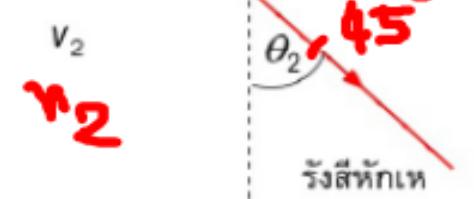
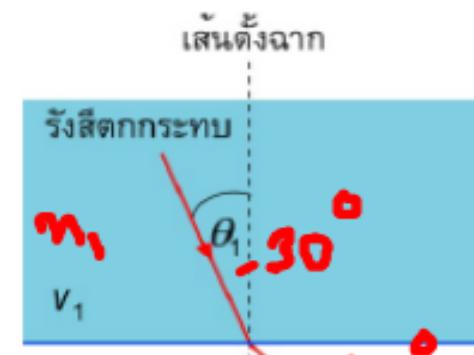
$$\sin \theta'_2 = (\sin \theta'_1) \left(\frac{\sin \theta_2}{\sin \theta_1} \right) = (\sin 45^\circ) \left(\frac{\sin 45^\circ}{\sin 30^\circ} \right) = 1$$

$$\theta'_1 = \theta_C$$

critical

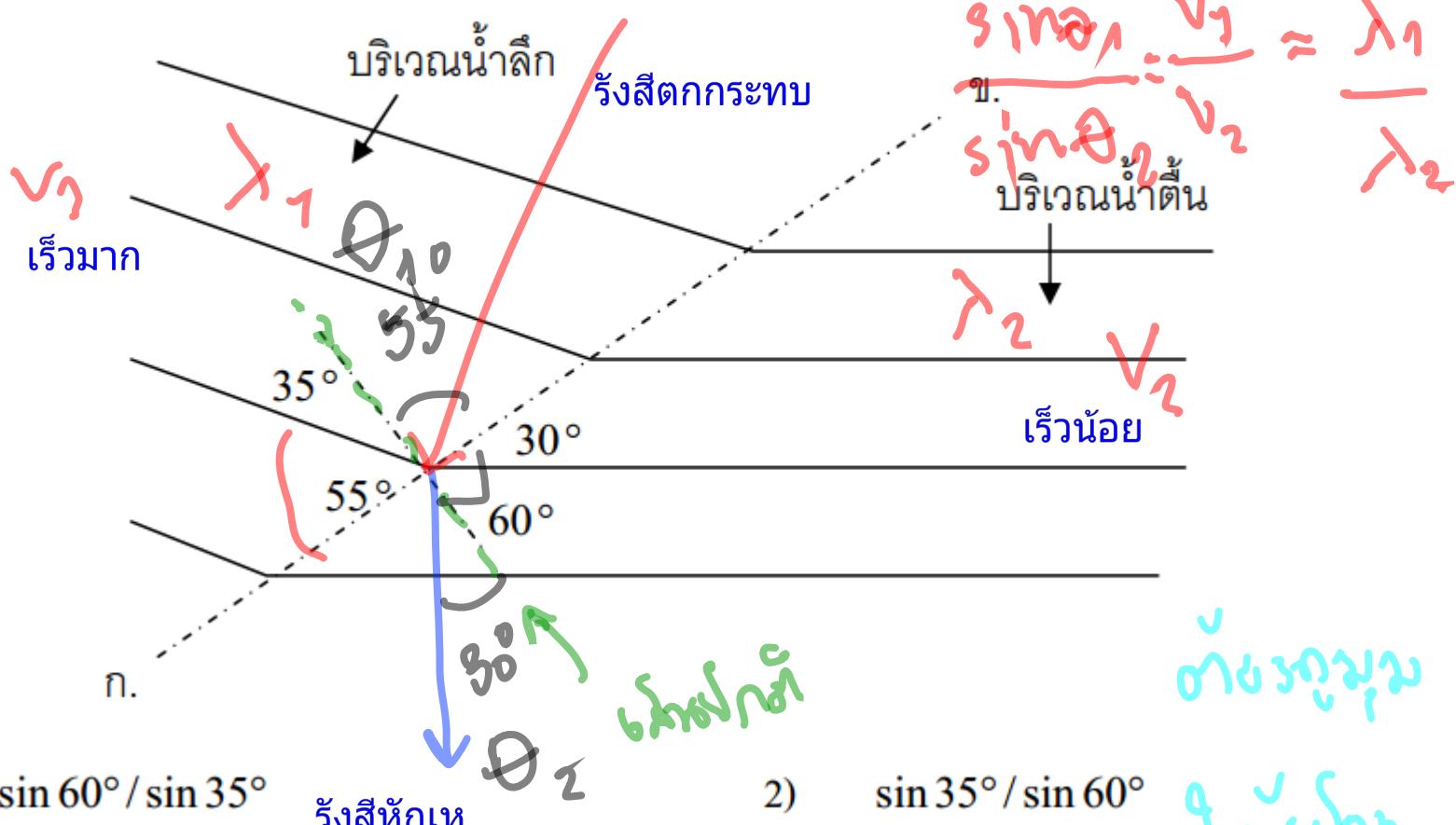
$$\theta'_2 = 90^\circ$$

นั่นคือ มุม 45° องศาเป็นมุมวิกฤตที่ทำให้มุมหักเหเป็นมุมจาก ถ้าให้มุมตาก ระบทบมากกว่ามุมนี้แล้ว จะพบว่าคลื่นที่เกิดขึ้นจะเกิดการสะท้อนเพียงอย่างเดียว ไม่มีการหักเห

ตัวอย่างโจทย์ การหักเหคลื่น (2)

จากรูป แสดงหน้าคลื่นตัดกระทบและหน้าคลื่นหักเห ของคลื่นผิวน้ำที่เคลื่อนที่จากเขตน้ำลึกไปยังเขตน้ำตื้น เมื่อ ก.ช คือเส้นรอยต่อระหว่างน้ำลึกและน้ำตื้น จงหาอัตราส่วนความเร็วของคลื่นในน้ำลึกต่อความเร็วของคลื่นในน้ำตื้น

ถ้าจะมุ่ง
ดูในแนว

ตัวอย่างโจทย์ การหักเหคลื่น (3)

คลื่นผิวน้ำเคลื่อนที่จากน้ำตื้นเข้าสู่บริเวณน้ำลึก พบร่วมคลื่นเพิ่มเป็น 2 เท่าของเดิม
 ถ้ามุมตกระบบทวีนาค 30° จงหา�ุมหักเหที่เกิดขึ้น

$$1. \quad 30^\circ \quad \frac{V_1}{V_2} = \frac{\text{รุ่งอรุณ}}{\text{รุ่งอรุณ}_2} \quad \left| \begin{array}{l} \text{มาก} \\ \text{น้อย} \end{array} \right. \quad 2. \quad 45^\circ$$

$$3. \quad 60^\circ \quad \frac{V_1}{V_2} = \frac{\text{รุ่งอรุณ}}{\text{รุ่งอรุณ}_2} = 30^\circ \quad \times$$

$$\frac{V_1}{V_2} = \frac{\text{รุ่งอรุณ}}{\text{รุ่งอรุณ}_2}$$

$$\sin \theta_2 = 1$$

คลื่นผิวน้ำเคลื่อนที่ จากบริเวณน้ำลึกเข้าสู่บริเวณน้ำตื้น พบร่วมความยาวคลื่นลดลงเป็น $\frac{3}{5}$ เท่า
 ของเดิม จงหาว่ามุมวิกฤตมีค่าเท่าใด

$$1. \quad 37^\circ \quad \text{จากลึกไปตื้น} \quad \frac{\lambda_1}{\lambda_2} = \frac{\text{รุ่งอรุณ}}{\text{รุ่งอรุณ}_2} \quad \times$$

$$2. \quad 37^\circ \quad \text{จากตื้นไปลึก}$$

$$3. \quad 53^\circ \quad \text{จากลึกไปตื้น} \quad \frac{\lambda_1}{\lambda_2} = \frac{\text{รุ่งอรุณ}}{\text{รุ่งอรุณ}_2} \quad 4. \quad 53^\circ \quad \text{จากตื้นไปลึก}$$

$$\frac{3}{5} / \cancel{\lambda} = \frac{\text{รุ่งอรุณ}}{\text{รุ่งอรุณ}_2}$$

เลียงถูกปlösยจากบริเวณหนึ่งซึ่งมีอุณหภูมิค่าหนึ่ง พบร่วม เมื่อเข้าสู่บริเวณที่สองอุณหภูมิจะเปลี่ยนเป็นอีกค่าหนึ่ง และวัดความยาวคลื่นในบริเวณนี้ได้เป็นครึ่งหนึ่งของบริเวณแรก อยากรายงานว่าอุณหภูมิในหน่วยเคลวินของบริเวณแรกเป็นกี่เท่าของบริเวณที่สอง

$$1. \quad 0.25 \quad \frac{\lambda_1}{\lambda_2} = \frac{V_1}{V_2} = \sqrt{\frac{T_1}{T_2}}$$

$$3. \quad 2 \quad \frac{1}{2} \frac{\lambda_1}{\lambda_2} = \frac{V_1}{V_2} = \sqrt{\frac{T_1}{T_2}} = 2$$

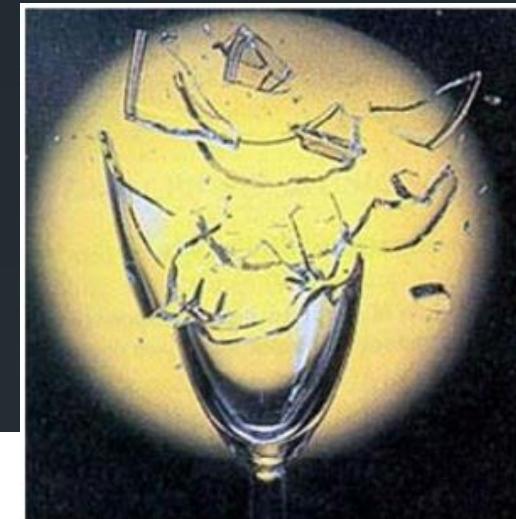
$$2. \quad 0.50 \quad \times$$

$$4. \quad 4 \quad \sqrt{\frac{T_1}{T_2}} = 2$$

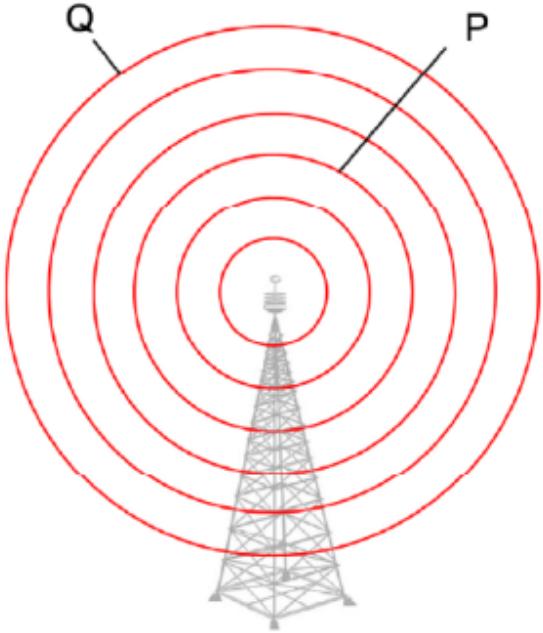
พลังงานของคลื่น

พลังงานที่ถ่ายทอดไปกับคลื่นแปรผัน
ตามกำลังสองของแอมเพลจูดและ
ความถี่ของคลื่น

✓ $E \propto A^2 f^2$

เมื่อเรารู้พลังงาน กำลังของคลื่นสามารถหาได้จาก

$$E \propto A^2 f^2$$

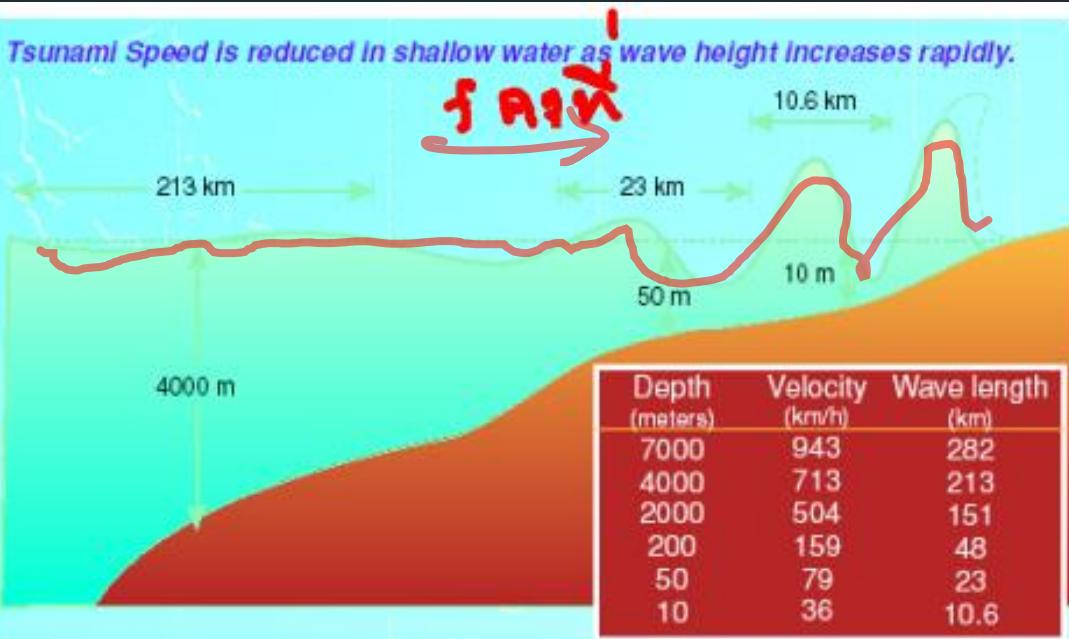
$$P = \frac{E}{t}$$

พลังงานรวมและกำลังรวมทั้งหมดที่ระยะห่าง
จากจุดกำเนิดหนึ่ง ๆ จะต้องมีค่าเท่ากับพลังงาน
และกำลังทั้งหมดที่ออกมากจากจุดกำเนิดเสมอ
เช่นทรงกลม P และทรงกลม Q มีค่าพลังงานรวม
และกำลังรวมที่เท่ากับของแหล่งกำเนิดทั้งคู่

รูปที่ 8-9 การกระจายตัวของคลื่นจาก
แหล่งกำเนิดที่เป็นจุด

สีนามิ

Tsunami Speed is reduced In shallow water as wave height Increases rapidly.

คุณลักษณะของคลื่นสีนามิ

เป็นคลื่นนำตื้น (เนื่องจากมีความยาวคลื่นเป็นร้อยกิโลเมตร)

ความเร็วคลื่นแปรผันตรงกับความลึก ยิ่งเข้าใกล้ชายฝั่งความเร็วคลื่นจะลดลง แต่ความสูงของคลื่นจะเพิ่มขึ้น

คลื่นสีนามิสามารถมีความสูงได้มากถึง 30 เมตร มีพลังงานมหาศาล

พลังงานจามคลื่นสึนามิ

津
波

ข้อที่สำคัญที่สุด

ซึ่งให้เห็นว่า สีนามิ กับ ชูฉิ หรือ ชาฉิมิ หรือ ชาเกะ มันคนละอย่างกัน

